

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Tilskud til sikring af drikkevand

Vejledning om tilskud til beskyttelsesforanstaltninger til sikring af drikkevand

Vejledning, nr. 91
September 2026

Kolofon

Drikkevandspulje

Vejledning om tilskud til sikring af drikkevand. September 2026

Denne vejledning er udarbejdet i 2026 af Miljøministeriet
- Miljøstyrelsen

Forsidefoto: Kristine Mulbjerg, Miljøstyrelsen

Redaktion:

Emilie Erlands Gommesen Fuhr, Miljøstyrelsen
Nanna Thekla Grønbæk-Skovborg, Miljøstyrelsen
Peter Gravild Korning, Miljøstyrelsen
Christian Løkkebø, Miljøstyrelsen

Miljøministeriet

Miljøstyrelsen

Lerchesgade 35
5000 Odense C
Tlf.: 72 54 40 00
mst@mst.dk
www.mst.dk

ISBN: 978-87-7564-147-5

Indhold

1.	Indledning	4
2.	Nyt siden sidst	4
3.	Tilskudspuljens formål	4
4.	Afsatte midler og finansiering	4
5.	Administration af tilskudspuljen	5
6.	Ansøgningsfrist	5
7.	Hvem kan søge om tilskud	5
8.	Hvordan søges der om tilskud	5
9.	Betingelser for tilsagn	6
10.	Hvad er et strategisk vigtigt drikkevandsområde?	7
11.	Hvilke udgifter gives der tilskud til	8
12.	Tilskuddets størrelse og sammenhæng med statsstøttere reglerne	13
13.	Afgørelse om tilsagn eller afslag, herunder prioritering af ansøgninger	13
14.	Hvis tilsagnet ønskes ændret eller opgivet	18
15.	Anmodning om udbetaling af tilskud og frister for projektafslutning	19
16.	Udbetaling af tilskud	20
17.	Tilbagebetaling af tilskud	20
18.	Klageadgang	20
19.	Kontrol	21
20.	Straffebestemmelser og svig	21
21.	Force majeure	21
22.	Miljøstyrelsens brug af data	22
23.	Lovgrundlag	22
24.	Yderligere oplysninger	22

1. Indledning

Denne vejledning omhandler ansøgninger om tilskud til beskyttelsesforanstaltninger mod grundvandsforurening inden for nuværende eller fremtidige områder til indvinding af drikkevand.

I vejledningen finder du oplysninger om:

- tilskudspuljens formål
- hvem der kan søge om tilskud
- hvad der kan søges om tilskud til
- hvordan der søges om tilskud
- betingelser for at få tilskud
- hvordan Miljøstyrelsen behandler din ansøgning
- hvordan der anmodes om udbetaling.

På styrelsens hjemmeside www.mst.dk kan du finde flere oplysninger om puljen og links til at ansøge.

2. Nyt siden sidst

Vejledningen er siden 2025-ansøgningsrunden blevet opdateret, så vejledningen stemmer overens med den nye tilskudsbekendtgørelse (Bekendtgørelse nr. 687 af 10/08/2026).

Det er tilføjet at beliggenhed indenfor Sårbare grundvandsdannende områder (SGO) er et kriterie som kan opfylde tilskudsberettigelse som strategisk vigtigt område. En beliggenhed indenfor SGO Vil også udløse 8 prioriteringspoint ved rangering af tilskudsansøgninger.

Nitratfølsomme områder er tilføjet som berettigede områder til ansøgning af puljens midler. Dertil at det også tilføjet at en overstigning af en nitrat grænseværdi i grundvandet, der overstiger 6 mg/l, udløser 8 prioriteringspoint.

Definitioner af strategisk vigtige områder er opdateret til at inkludere SGO og nitratfølsomme områder

Pointtildeling under prioritering er blevet tilrettet. Projektområde placering indenfor SGO og nitratfølsomme områder giver nu point.

Endelig er vejledningen rettet igennem med henblik på sproglige rettelser.

3. Tilskudspuljens formål

Tilskudspuljen, der vedrører beskyttelse af drikkevand, er en del af Finansloven 2022. Tilskudspuljen skal medfinansiere beskyttelse af grundvandet i strategisk vigtige drikkevandsområder – defineret som både nuværende og fremtidige indvindingsområder i særligt udsatte områder. Tilskudspuljens formål er at reducere risikoen for forurening af grundvandet og dermed sikre den fremtidige drikkevandsforsyning.

Drikkevandspuljen har hjemmel i Bekendtgørelse nr. 687 af 10/08/2026 om tilskud til sløjfning af ubenyttede brønde og borer og til beskyttelsesforanstaltninger til sikring af drikkevand, herefter *bekendtgørelsen*. Bekendtgørelsen kan læses på retsinformation.dk.

4. Afsatte midler og finansiering

Pengene afsat til beskyttelsesforanstaltninger til sikring af drikkevand er fordelt over en 4-årig periode over årene 2022-25. Der vil være én ansøgningsrunde pr. år. Tilskudspuljen finansieres af nationale midler og bliver udbetalt af Miljøministeriet. Tilskudsmidlerne fordeles som vist i tabellen nedenfor.

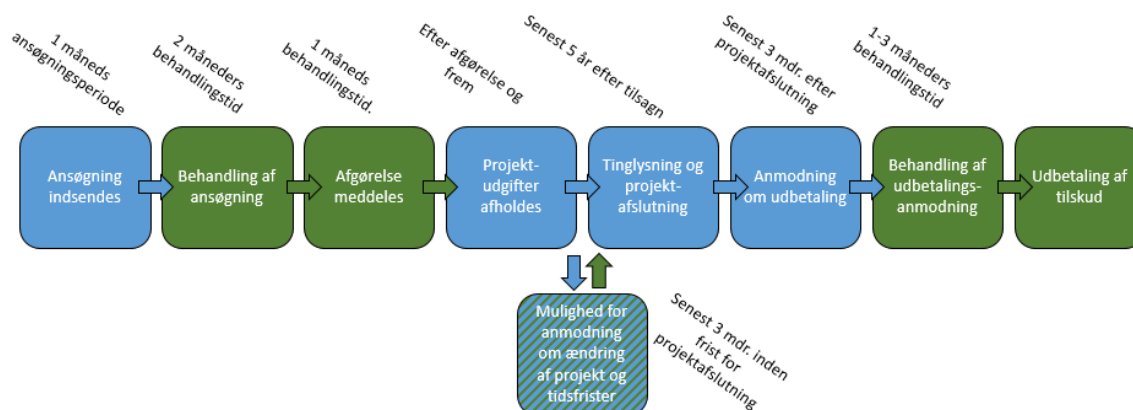
Pulje/år	2022	2023	2024	2025	2026
Medfinansiering af drikkevandsbeskyttelse	29,9	32	30,8	32,6	86,7

Tabel 1. Fordeling af midler til drikkevandspuljen. Beløbene er i mio. kr.

5. Administration af tilskudspuljen

Miljøstyrelsen administrerer tilskudspuljen og træffer afgørelse om tilskud.

Figur 1 viser et typisk sagsforløb.

Figur 5.1. Skitseret sagsforløb fra ansøgning til udbetaling. Ansøger er ansvarlig for faser markeret med blå, mens Miljøstyrelsen er ansvarlig for faser markeret med grøn.

Hvis du har spørgsmål, er du altid velkommen til at kontakte Miljøstyrelsen, på tlf. 72 54 40 00 og på tilskud-drikkevand@mst.dk. Du kan læse mere om ordningen på [Miljøstyrelsens hjemmeside](https://miljostyrelsens.hjemmeside).

6. Ansøgningsfrist

Ansøgningsrunden er åben i perioden fra den 4. september 2026 til den 11. oktober 2026.

Ansøgninger skal være modtaget hos miljøstyrelsen senest den 11. oktober 2026 kl. 23:59.

Ansøgninger der indsendes efter ansøgningsfristen, bliver ikke behandlet og bliver heller ikke overført til næste ansøgningsrunde.

7. Hvem kan søge om tilskud

Kommunalbestyrelser, almene vandforsyninger og vandsamarbejder kan søge om medfinansiering til drikkevandsbeskyttelse. Ansøger er projektejer og har ansvaret for lodsejerkontakt, indgåelse af aftaler, samt for udbetaling af erstatning til berørte lodsejere. Privatpersoner kan ikke søge denne tilskudspulje.

Der skal oprettes en ansøgning pr. projektområde, således at disse kan prioriteres. Hvis der ansøges som et samarbejde, skal der indsendes en separat ansøgning pr. projekt, så de kan prioriteres enkeltvis.

8. Hvordan søges der om tilskud

Ansøgninger indsendes gennem et ansøgningsskema, som sendes til tilskud-drikkevand@mst.dk

Ansøgningsskemaet kan findes på www.mst.dk/drikkevandspuljer.

Projektarealet skal indtegnes i Miljøstyrelsens [MiljøGIS](#) og vedhæftes ansøgningen. Vejledning i brug af MiljøGIS finder du på www.mst.dk/drikkevandspuljer.

9. Betingelser for tilsagn

For at opnå tilskud efter tilskudsbekendtgørelsens § 2 er der forskellige forudsætninger, der skal være opfyldt. De beskyttelsesforanstaltninger, man ønsker at gennemføre, skal være hjemlet i en af følgende bestemmelser:

§ 24 eller 26 a i Miljøbeskyttelsesloven¹ eller § 13 d i Vandforsyningsloven².

De pågældende bestemmelser danner grundlag for frivillige aftaler, eller grundlag for egentligt påbud / forbud, f.eks. om rådighedsindskrænkninger. Paragrafferne bliver beskrevet nærmere i afsnit 11.1.4.

Det er endvidere en betingelse, at projektarealet ligger indenfor et af følgende typer områder:

- Et strategisk vigtigt drikkevandsområde. Se kapitel 10 for definitionen af dette.
- Et Indvindingsopland til en almen vandforsyning.

Der kan ikke ydes tilskud til arealer, der er ejet af staten, regioner, kommuner eller andre offentligt ejede arealer. Der kan endvidere ikke ydes tilskud til arealer, hvor der er ydet tilskud til beskyttelsesforanstaltningen efter anden lovgivning eller hvis arealet er beskyttet efter anden lovgivning, eller i medfør af tinglyste servitutter i forhold til sikring af drikkevand, som indvindes af grundvand. Endelig kan der ikke ydes tilskud til arealer, der på ansøgningstidspunktet ligger inden for boringsnære beskyttelsesområder (BNBO).

Udgifter, der søges om dækning til, skal være afholdt efter 1. juli 2025.

9.1 Generelle betingelser

- Man skal overholde sin oplysningspligt (se nedenstående om oplysningspligt).
- De aftalte restriktioner skal tinglyses, med mindre der er retlige hindringer herfor.
- Tilsagnet skal opretholdes, dvs. at servitutten med de aftalte restriktioner ikke kan tinglyses med en tidsbegrænsning og ikke kan ændres eller ophæves.
- Der er oplysningspligt over for Miljøstyrelsen om alle forhold, der vil have indflydelse på tilsagnet nu og fremtidigt. Det er f.eks. ejerskifte forud for tinglysning af aftalen om ekstensivering eller andre hændelser, der kan have indflydelse på overholdelsen af forpligtigelserne.
- Der vil være adgang til arealet efter de til enhver tid gældende regler om offentlighedens adgang.

Manglende overholdelse af generelle betingelser kan medføre krav om tilbagebetaling af tilskuddet.

Oplysningspligt

Miljøstyrelsen kan kræve at man skal afgive en erklæring om, hvorvidt betingelserne for tilsagn om tilskud fortsat er opfyldt. Det er i sidste ende ens eget ansvar at overholde oplysningspligten.

Man har også pligt til at give Miljøstyrelsen skriftlig meddelelse om forhold, der kan medføre tilbagebetaling af tilskuddet. Er man i tvivl om, hvorvidt man har pligt til at oplyse om forhold af betydning for sit tilsagn, bør man henvende sig til Miljøstyrelsen.

Man har pligt til at fremvise faktura, regnskab m.v., hvis Miljøstyrelsen forlanger det, f.eks. hvis der er konstateret en overtrædelse af aftalen.

Tilladelser fra offentlige myndigheder og øvrig lovgivning

---

¹ LBK nr. 5 af 3/01/2023

² LBK nr. 602 10/05/2022

Inden projektet påbegyndes, skal forholdet til anden relevant lovgivning og regulering være afklaret. Det er ansøgers ansvar, at der er foretaget tilstrækkelig afklaring, herunder at indhente nødvendige dispensationer eller tilladelser inden projektstart.

Et tilsagn om tilskud erstatter således ikke myndighedsbehandlingen af en ansøgning efter gældende lovgivning, eksempelvis planloven, naturbeskyttelsesloven, vandløbsloven, habitatbekendtgørelsen m.v.

10. Hvad er et strategisk vigtigt drikkevandsområde?

Som nævnt er det en betingelse, at projektområdet enten er beliggende inden for et indvindingsopland til en almen vandforsyning eller et strategisk vigtigt drikkevandsområde. Endvidere er det en betingelse at projektområdet ikke er beliggende inden for et boringsnært beskyttelsesområde udpeget i medfør af § 11 a, stk. 1, nr. 6 i lov om vandforsyning, mv.

Et **indvindingsopland er et område**, udpeget af Miljøstyrelsen, omkring almene vandforsynings borer. Området afgrænser den del af grundvandsmagasinet, der indvindes vand fra.

Et **strategisk vigtigt drikkevandsområde** er ikke en fastdefineret udpegning, men derimod et geografisk område, som kommunen vurderer er særligt relevant for den nuværende eller fremtidige drikkevandsforsyning. Definitioner på strategisk vigtigt drikkevandsområde lyder som følgende:

- Arealet er et sårbart grundvandsdannende område (SGO), som registreret i Danmarks Areal Information.

Sårbare grundvandsdannende områder (SGO) er arealer inden for indvindingsoplande til almene vandforsyninger, hvor der sker en betydelig grundvandsdannelse af relativt ungt vand fra terrænoverfladen til almene vandforsynings indvindingsfiltre.

I disse områder er der en risiko for, at vandopløselige forureningsstoffer fra overfladen transporteres til indvindingsboringerne, før de når at blive nedbrudt eller bundet i jordlagene. Dette kan eksempelvis omfatte miljøfarlige stoffer fra industrien, kemikalier fra byggematerialer samt pesticid- og gødningsrester fra landbrug og grønne områder.

- Et indvindingsopland til en almen vandforsyning eller et indsatsområde i en vedtaget indsatsplan, hvor der er få eller ingen alternative muligheder for vandindvinding. Det kan f.eks. være:
  - indvindingsområder, hvor en potentiel fremtidig forurening vil kunne medføre betydelige forsyningsmæssige udfordringer, da det ikke umiddelbart er muligt at erstatte ressourcen, f.eks. via en ny kildeplads eller ved at lave en forbindelse til en anden vandforsyning. Dette kunne f.eks. være på mindre øer, landtanger eller ved afsidesliggende forsyninger.

- Et nitratfølsomt indvindingsområde (NFI)

NFI afgrænses i områder, hvor det på baggrund af grundvandsdannelsen samt de geologiske- og grundvandskemiske forhold er vurderet, at der er en risiko for, at der kan ske en udvaskning af nitrat til grundvandet, og dermed til drikkevandet.

- Et indvindingsopland til en almen vandforsyning, hvor mange forbrugere i dag eller i fremtiden er afhængige af ressourcen, og hvor der kan opstå forsyningsmæssige udfordringer. Det kan f.eks. være:
  - områder omkring større byer, hvor der i dag eller i fremtiden forventes kvantitative eller kvalitative udfordringer i forhold til grundvandsressourcen, eller
  - områder, hvor man på baggrund af den fremtidige demografiske udvikling kan se, at der fortsat er brug for ressourcen, eller at der er et øget forsyningsmæssigt behov, og hvor der vil kunne opstå forsyningsmæssige udfordringer, hvis der skulle komme udfordringer med drikkevandskvaliteten og -kvantiteten.

Et areal, hvor der i dag ikke indvindes drikkevand (det vil sige uden for et indvindingsopland til en almen vandforsyning), men som vurderes at kunne være en nødvendig grundvandsressource til brug for fremtidig forsyning af drikkevand. Det kan f.eks. være.

- områder, hvor der ikke er andre nærliggende grundvandsressourcer, der vil kunne anvendes til drikkevand, og det derfor vurderes relevant at sikre, at man på sigt kan anvende denne ressource,
- områder, som grundet demografisk udvikling, byudvikling eller forurening af allerede udnyttede grundvandsmagasiner i fremtiden vil være nødvendige at udnytte til drikkevand,
- områder udenfor udpegede indvindingsoplande til almene vandforsyninger, hvor der kan være behov for at iværksætte beskyttelsesindsatser. Dette kunne eksempelvis være i OSD eller i områder, som forventes at indgå i indvindingsoplande til fremtidige kildepladser.

Det er kommunen, som skal vurdere, om projektets beliggenhed falder ind under en af definitionerne af et strategisk vigtigt drikkevandsområde. Der er ikke nogle krav til, hvordan kommunen foretager denne vurdering, men vurderingen skal vedlægges som dokumentation i forbindelse med ansøgningen. Der gøres opmærksom på, at vurderingen fra kommunen skal udføres af den kommune hvori vandet forbruges. Som en hjælp til kommunens vurdering af hvor vidt et projektområde er strategisk vigtigt, har Miljøstyrelsen udarbejdet en erklæringsskabelon, som kan anvendes i forbindelse med kommunens vurdering. Erklæringsskabelonen kan findes på www.mst.dk/drikkevandspuljer.

Ansøgninger, hvor projektområdet lever op til definitionen af et strategisk vigtigt drikkevandsområde, prioriteres over ansøgninger, som er ikke lever op til definitionen.

11. Hvilke udgifter gives der tilskud til

Der ydes under ordningen tilskud til 40 % af tilskudsberettigede udgifter. Udgifterne der ydes tilskud til er følgende:

- Kompensation eller erstatning i anledning af beskyttelsesforanstaltningen
- Tinglysning af restriktioner eller rådighedsindskrænkninger på arealer i forbindelse med den konkrete beskyttelsesforanstaltning
- Forarbejdet til beskyttelsesforanstaltningen, herunder ejendomsmæssige forundersøgelser
- Udgifter til anden administration, der er nødvendig for opfyldelse af forpligtelser over for Miljøstyrelsen i anledning af meddelt tilsagn

Udgifterne der søges om tilskud til skal være nødvendige for at gennemføre projektet, være direkte relaterede til projektaktiviteterne og -området og samtidig kunne henføres til de ovenfor nævnte elementer.

Følgende udgifter er tilskudsberettigede i relation til ovenstående:

- Udgifter til forarbejdet til beskyttelsesforanstaltningen, herunder ejendomsmæssige forundersøgelser.
- Løn til eget personale, der er beskæftiget med projektet.
- Udgifter til konsulenter, der er beskæftiget med projektet.
- Udgifter til lodsejerkompensation eller erstatning i anledning af beskyttelsesforanstaltningen på arealet.
- Differencen på markedsvilkår mellem købs- og (forventet) salgspris af jorden der beskyttes, hvis denne købes.
- Tinglysning af servitut med beskyttelsesforanstaltningerne.
- Udgifter til revision, hvis der i anledning af tilsagn er krav herom.
- Udgifter til anden administration som er nødvendig for at opfylde forpligtelser i tilsagn over for Miljøstyrelsen, f.eks. løntimer i forbindelse med dokumentation/anmodning om udbetaling eller revision af slutregnskab, hvis der stilles krav herom.

Særligt om løn til eget personale og udgifter til konsulenter

Eget personale eller konsulents arbejde skal vedrøre projektet, enten som en del af forarbejdet til beskyttelsesforanstaltningen eller tinglysningen af restriktionen eller rådighedsindskrænkningen på arealet.

Der ydes desuden tilskud til administration der er nødvendig for at opfylde forpligtelser over for Miljøstyrelsen i anledning af meddelt tilsagn om tilskud, f.eks. revision af regnskaber ved krav herom eller anmodning om udbetaling.

Miljøstyrelsen kan efter en konkret vurdering godkende andre specifikke udgifter end de ovennævnte som tilskudsberettigede, såfremt de falder inden for ordningens formål og rammerne af de tilskudsberettigede elementer.

Følgende udgifter er ikke tilskudsberettigede:

- Udgifter til forundersøgelser, hvis projektet ikke gennemføres.
- Udgifter til dialog med SKAT.
- Udgifter, hvortil der er modtaget EU-tilskud til lignede beskyttelsesforanstaltninger.
- Udgifter, hvortil der er modtaget tilskud fra anden offentlig myndighed til lignende beskyttelsesforanstaltninger. Du må dog gerne have en egenbetaling til projektet eller medfinansiering fra private fonde.
- Udgifter til delarealer, der omfatter §3-natur.
- Udgifter til delarealer, der på ansøgningstidspunktet ligger inden for boringsnære beskyttelsesområder
- Udgifter til delarealer, som er beskyttet efter anden lovgivning, eller i medfør af tinglyste servitutter der omhandler sikring af drikkevand, som indvindes af grundvand.
- Udgifter til delarealer, der er ejet af en almen vandforsyning.
- Udgifter til aktiviteter, som tilsagnshaver, en lodsejer eller en forpagter af arealer i projektområdet er forpligtet til at gennemføre i medfør af en i forvejen tinglyst servitut.
- Udgifter til kompensation eller erstatning for defigurerede arealer, hvis beskyttelsesforanstaltningen ikke tinglyses på disse.
- Udgifter til at varetage sædvanlige myndighedsopgaver.
- Etablering af nye boringer og forbindelsesledninger.
- Udgifter til jordkøb, der ligger over markedsværdi.
- Udgifter, der er forbundet med de synergier, der er angivet i ansøgningen og efterfølgende initiativer på de beskyttede arealer (f.eks. udgifter til friluftstiltag, skovrejsning o.lign.)
- Udgifter til undersøgelser af, hvor der er behov for målrettet drikkevandsbeskyttelse f.eks. kortlægning, pilotprojekter, dataindsamling.
- Udgifter, som modtager af tilsagn har afholdt før den 1. juli 2025.
- Overhead
- Udgifter, der vedrører moms. Du kan ikke få tilskud til moms, medmindre du kan dokumentere, at du selv endeligt bærer udgiften til momsen.

Listen er ikke udtømmende.

11.1.1 Lønkroner til personale

Hvis der søges om tilskud til aflønning af personale, skal personalet være direkte beskæftiget med projektet, og timeantal brugt på projektet og timepris skal kunne dokumenteres og fremgå af udbetalingsanmodningen, hvis der stilles krav herom. Der skal foreligge en beskrivelse af, hvilke opgaver de enkelte personer skal udføre, og timeantal og timepris for hver enkelt medarbejder på de forskellige opgaver skal dokumenteres.

Timelønnen udregnes som årslønnen delt med det timeantal, der udgør et årsværk. Et årsværk svarer til 1.513 timer. I opgørelse af årslønnen kan der ikke medregnes tillæg, der ikke er relevante for projektet, f.eks. tillæg for tillidshverv. Der gives dog tilskud til ferietillæg.

Der er ikke krav om en separat ansættelsesaftale for projektets medarbejdere.

Hvis ansøger er en kommune gælder desuden følgende:

En kommunes omkostninger forbundet med at ansøge eller varetage myndighedsopgaver i forbindelse med projektet kan ikke opnå tilskud. Alle øvrige timer, der anvendes i projektet, kan indgå i budgettet.

11.1.2 Konsulentydelse og udbudslovgivning

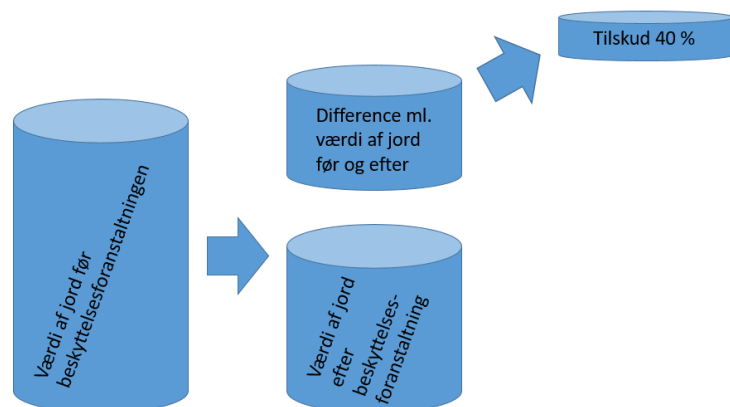
Det er muligt at få tilskud til konsulenttydelser benyttet i forbindelse med projektet. Det er en betingelse, at konsulenternes arbejde kan henføres direkte til projektet.

Projektet kan være omfattet af udbudsloven³ eller tilbudsloven⁴. Læs derfor om reglerne på Konkurrence- og Forbrugerstyrelsens hjemmeside kfst.dk, herunder også om annonceringspligt.

Ved efterspørgsel skal det kunne dokumenteres, at udbudsloven er overholdt.

11.1.3 Køb og salg af jord

Ønsker en lodsejer ikke at beholde sin jord i projektområdet, kan kommunen eller vandforsyningen købe projektarealet af lodsejer.

Figur 12.1. Princip for beregning af tilskud ifm. jordkøb.

Uanset om jorden beholdes eller bliver solgt når projektet er gennemført, gives der 40 % i tilskud til differencen mellem den oprindelige markedsværdi af jorden og markedsværdien efter projektgennemførelse. Der skal derfor indsendes dokumentation for salgspris eller den forventede salgspris på markedsværdi på jorden i forbindelse med udbetalingsanmodningen. Beskyttelsesrestriktionerne skal være tinglyst på arealet, når tilskuddet udbetales.

Hvis det ansøgte projekt inkluderer jordkøb, er det tilstrækkeligt at angive en skønnet købs- og salgspris i ansøgningen. Vær opmærksom på at tilsagnsbeløbet ikke kan hæves, selvom de skønnede priser afviger fra de faktiske. Tilskud bliver kun udbetalt til dokumenterede udgifter.

Hvis køb af arealet der skal beskyttes, sker i forbindelse med en jordfordeling, gives der kun tilskud på 40 % af værdiforringelsen af den jord som beskyttelsesforanstaltningen tinglyses på. Den fremsendte dokumentation for markedsværdi ifm. købs- og salgspriser skal derfor omfatte det areal, hvor beskyttelsesforanstaltningen gennemføres, og ikke det areal, der evt. byttes med. Det er også projektarealet som er tiltænkt beskyttelsesforanstaltningen, der skal indgå i ansøgningen jf. prioriteringskriterierne i afsnit 13.1.

Som ansøger skal man være opmærksom på, om der er regler, der hindrer en i at beholde arealerne.

Det er kommunen eller vandforsyningen, der er ansvarlig for at forhandle salgsprisen med lodsejerne, og som skal indgå købsaftalen. Jordprisen skal fastsættes til markedspris på baggrund af vurderinger fra en uvildig part, som f.eks. ejendomsmæglere, konsulentvirksomheder eller lign.

11.1.4 Lodsejerkompensation eller erstatning

Erstatning eller kompensation til lodsejere skal dække det værditab, der opstår ved ændret rådighedsmulighed på ejendommen. Det kan være som følge af restriktioner mht. gødskning og sprøjtning, der er indgået aftale om i henhold til en frivillig aftale, frivillig aftale i henhold til vandforsyningslovens § 13 d, eller at der er givet påbud eller forbud efter miljøbeskyttelseslovens §§ 24 og 26 a. Ansøger har ansvaret for at erstatning eller kompensation udbetales efter gældende regler. Dokumentation for udbetaling samt dokumentation fra uvildig

³ Udbudsloven, Lov nr. 1564 af 15. december 2015 med senere ændringer

⁴ Tilbudsloven, LBK nr. 1410 af 7. december 2007, Bekendtgørelse af lov om indhentning af tilbud på visse offentlige og offentligt støttede kontrakter, som ændret ved lov nr. 1564 af 15. december 2015, § 198

part for størrelsen af den fastsatte erstatning/kompensation sendes til Miljøstyrelsen ved anmodning om udbetaling af tilskuddet. Derudover skal fremsendes aftaledokumenter/påbud/pålæg/forbud, som angiver kompensations/erstatningsbeløb samt de specifikke matrikelnumre omfattet af aftalen/påbuddet/pålægget/forbuddet.

Hvis projektet omfatter beskyttelse af og dermed udløst erstatning/kompensation af defigurerede arealer, skal der også vedlægges kendelse afsagt af taksationsmyndigheden om, at der er begrundelse for erstatning/kompensation for defigurerering.

Der skal søges enighed om størrelse på engangskompensationen blandt parterne. Erstatningen skal tage udgangspunkt i almindelige regler om erstatningsfastsættelse og bestemmes ud fra en konkret vurdering, hvor bl.a. markedspris, den hidtidige anvendelse, og omfanget af de pålagte restriktioner indgår, jf. Miljøbeskyttelseslovens § 61. Aftaler om opkøb af arealer, skal i kraft af aftalens frivillighed ske til markedspris.

Dette afsnit er ikke en fuldstændig gennemgang af krav, procedurer og forvaltningsmæssige overvejelser ved anvendelse af de nævnte paragraffer. Paragrafferne har forskellige anvendelsesmuligheder og medfører forskellige procedurer for lodsejerkompensation og erstatning. Afsnittet skal ses som et overblik over deres umiddelbare anvendelsesmuligheder.

Vandforsyningslovens § 13 d

Kommunen og almene vandforsyninger har mulighed for at indgå en frivillig aftale med ejeren af en ejendom beliggende inden for et område omfattet af en indsatsplan. Formålet med aftalen skal være at gennemføre indsatsplanen og kan dermed omhandle eksempelvis dyrkningspraksis eller andre restriktioner i anvendelsen af det omfattede areal. Derudover kan der, inden for landbrugslovens rammer, aftales salg af hele eller dele af ejendommen til kommunen eller den almene vandforsyning. Hvis den almene vandforsyning indgår aftalen, skal udkast til aftalen sendes til kommunen. Kommunen kan inden for 2 uger fra modtagelsen gøre indsigelse mod aftalens indgåelse. Kommunen skal være opmærksom på, at aftalen ikke strider imod en vandområdeplan eller indsatsplan, og at aftalen ikke vil vanskeliggøre gennemførelsen af samme. Hvis kommunen indgår aftalen skal de sikre, at vandforsyningen bliver hørt.

Det kan aftales, at lodsejer skal modtage en kompensation for aftaleindgåelsen. I løbet af aftaleprocessen kan kommunen overveje, om de vil gennemføre indsatsen gennem Miljøbeskyttelseslovens §§ 24 eller 26 a, såfremt det ikke lykkes at indgå den frivillige aftale, og varsle lodsejer om dette gennem den almindelige påbuds-varslings. Såfremt det er kommunen, som indgår aftalen, kan de efter høring af vandforsyningen beslutte, at den almene vandforsyning skal afholde udgifterne til kompensationen. Dette kræver dog, at vandforsyningsselskabet har en fordel af aftalen.

Bemærk at Landbrugsstyrelsen skal underrettes om aftaler indgået efter Vandforsyningslovens § 13 d. For en nærmere gennemgang af proceduren for frivillige aftaler efter § 13 d henvises der til indsatsplanvejledningen eller BNBO-vejledningen

Miljøbeskyttelseslovens § 26 a

Kommunen har mulighed for, mod fuldstændig erstatning, at pålægge rådighedsindskrænkninger eller andre foranstaltninger, som er nødvendige for at sikre eksisterende eller fremtidig drikkevandsinteresser mod forurening med pesticider eller nitrat. Dette kan kun pålægges ejeren af en ejendom beliggende inden for et område omfattet af en indsatsplan. Det er et krav, at der er forsøgt indgået en frivillig aftale efter § 13 d jf. Vandforsyningsloven med lodsejer forinden. Derudover er det en forudsætning, at foranstaltningerne er nødvendige for at gennemføre indsatsplanen.

Som udgangspunkt betales erstatningen af kommunen, jf. Miljøbeskyttelseslovens § 64 a. Kommunen kan dog samtykke til, at erstatningen helt eller delvist betales af det vandforsyningsselskab, som har fordel af de beskyttende foranstaltninger.

For en nærmere gennemgang af proceduren ved anvendelse af § 26 a henvises der til indsatsplanvejledningen eller BNBO-vejledningen.

Miljøbeskyttelseslovens § 24

Kommunen har mulighed for at give påbud eller forbud for at undgå forurening omkring eksisterende eller fremtidige vandindvindingsanlæg. Vandindvindingsanlæg defineres som "boringer, brønde og andre anlæg til indvinding af vand, samt vandbehandlingsanlæg og anlæg til udpumpning fra behandlingsanlæg, herunder eventuelle rentvandsbeholdere". Denne mulighed kan modsat § 26 a også anvendes på andre stoffer end nitrat og pesticider.

Før kommunen benytter § 24 bør muligheden for at indgå en frivillig aftale med lodsejere undersøges ud fra de almindelige forvaltningsretlige principper om proportionalitet og mindst indgribende tiltag. Hvis der gives forbud eller påbud mod lovligt bestående forhold, udløser dette fuldstændig erstatning til lodsejer. Lodsejer skal fremsende krav om erstatning til den myndighed, som har truffet afgørelsen, senest 4 uger efter at påbuddet eller forbuddet er meddelt lodsejer jf. Miljøbeskyttelseslovens § 64 stk. 2. Kommunen skal oplyse lodsejer om denne frist i afgørelsen. Erstatning skal som følge af anvendelse af § 24 som udgangspunkt betales af de brugere af vandet, der har fordel af anvendelsen, jf. Miljøbeskyttelseslovens § 64. Taksationsmyndigheden kan træffe bestemmelse om, at kommunen helt eller delvist skal betale erstatningen, hvis foranstaltningen skønnes at være af betydning for en større del af kommunens beboere.

Proceduren for anvendelse af § 24 følger ikke samme paradigme som § 26 a, men i stedet Miljøbeskyttelseslovens og Forvaltningslovens regler for kommunale afgørelser.

For en nærmere gennemgang af proceduren ved anvendelse af § 24 henvises der til indsatsplanvejledningen eller BNBO-vejledningen

Frivillige aftaler på ekspropriationslignende vilkår og skatteregler

Erstatning i forbindelse med ekspropriation er skattefritaget. Når der indgås frivillige aftaler, afhænger skattefritagelsen af, at aftalen er indgået på ekspropriationslignende vilkår. Dette beror altid på en konkret vurdering foretaget af Skattemyndigheden. Vurderingen vil bl.a. inkludere,

- Hvorvidt der på aftaletidspunktet er ekspropriationshjemmel
- Hvorvidt det senest på aftaletidspunktet ligger klart, at den aftalte handling vil blive gennemtvunget ved påbud, forbud, pålæg af rådighedsindskrænkning mv. efter Miljøbeskyttelseslovens §§ 24 eller 26 a, hvis den frivillige aftale ikke gennemføres,
- At det er myndigheden med ekspropriationshjemmel som viser ekspropriationsvilje.

For mere information henvises til Skats juridiske vejledningsafsnit om Erstatning i ekspropriationssituationer.

11.1.5 Tinglysning

Tilskuddet er betinget af, at der tinglyses en servitut om rådighedsindskrænkningerne på projektarealet. Dette gælder også ved frivillige aftaler. Modtageren af tilsagnet har ansvaret for at den pågældende servitut tinglyses på ejendommen. Udgifterne forbundet med tinglysningen af beskyttelsesforanstaltningen er tilskudsberettigede.

Uanset om projektarealet beholdes eller videresælges, skal de restriktioner, der er indgået aftale om, tinglyses på arealerne. Det er Tinglysningsretten, som vurderer, om en servitut kan tinglyses, og hvorvidt den kan tinglyses forud for andre rettigheder. Bemærk at Tinglysningsretten fastsætter krav til dokumentation mm. forud for tinglysning.

Der kan være forskel på, hvor i prioritetsrækkefølgen de tinglyste servitutter vil ligge.

Der kan ikke ydes tilskud til kompensationer for de figurerede arealer i forbindelse med beskyttelsesforanstaltningen, hvis beskyttelsesforanstaltningen ikke tinglyses på disse.

11.1.6 Ekspropriation

Ved ekspropriation skal der foreligge dokumentation for købs- eller kompensationssatsen fra taksationskommissionen inden der kan udbetales tilskud.

12. Tilskuddets størrelse og sammenhæng med statsstøttere reglerne

Miljøstyrelsen giver tilsagn om tilskud på baggrund af det indsendte projektbudget. Der kan gives tilskud svarende til 40 % af de tilskudsberettigede udgifter. Se kapitel 11 for uddybning af, hvilke udgifter der er tilskudsberettigede.

EU's statsstøttere regler

Drikkevandspuljen er ikke statsstøttegodkendt, men lever for de dele af tilskuddene, som kan udgøre statsstøtte, op til gruppefritagelsesordningen for miljøbeskyttelse, pga. støttens formål og at støttebeløbet ikke overstiger 40 % af de tilskudsberettigede udgifter. I tilsagnsbrevet vil det fremgå, hvis det konkrete tilskud er omfattet af reglerne om statsstøtte, og at støtten gives med hjemmel i artikel 36 i gruppefritagelsesforordningen⁵. Det bemærkes i den forbindelse, at denne vurdering alene vedrører udbetaling af støtte til ansøger, og ikke udbetaling af kompensation fra ansøger til lodsejer.

Som projektejer skal du være opmærksom på EU's statsstøttere regler i forbindelse med udbetaling af lodsejerkompensationer i projekter under denne tilskudspulje. Se nærmere i faktaboksen.

Faktaboks om statsstøtte og kompensation til lodsejere

Projektejer skal, særligt ifm. frivillige aftaler med lodsejere om beskyttelse af projektarealerne, være opmærksom på, om den konkrete kompensation i sig selv kan udgøre statsstøtte. Vedrørende spørgsmålet om statsstøtte ifm. udbetaling af kompensation for drikkevandsbeskyttelse, gælder følgende generelle betragtninger. I sig selv vil en erstatning til en lodsejer efter miljøbeskyttelseslovens §§ 24 om forbud og 26 a om påbud, eller efter frivillige aftaler, efter § 13 d i lov om vandforsyning, mv. og frivillige aftaler, som træder i stedet for påbud eller forbud efter § 24 i lov om miljøbeskyttelse efter Miljøministeriets vurdering være undtaget fra reglerne om statsstøtte, så længe der er tale om en fuldstændig erstatning for et tab som følge af aftalen. Dette gælder for så vidt også for opkøb af jord på markedsvilkår.

Tilskud til beskyttelsesforanstaltninger ydes som engangsbeløb, og kan ikke udbetales som en årlig kompensation til lodsejer. Spørgsmål om en årlig kompensation til lodsejer og om det vil være omfattet af statsstøttere reglerne, vil derfor ikke være relevant.

De tilskudsberettigede udgifter kan ikke omfatte udgifter, hvortil der ydes anden offentlig støtte, fx kommunalt tilskud. Det vil sige, at udgifter, der er omfattet af tilskuddet, ikke også kan omfattes af tilskud fra andre offentlige myndigheder. Som tilsagnshaver må du dog gerne have en egenbetaling til projektet eller medfinansiering fra private fonde.

13. Afgørelse om tilsagn eller afslag, herunder prioritering af ansøgninger

Kvittering for ansøgning

Ansøger vil modtage et kvitteringsbrev via digital post, med en opsummering af de oplysninger der er sendt. Hvis ansøger ikke har modtaget kvitteringsbrevet indenfor 1 uge, skal man kontakte Miljøstyrelsen for at sikre sig, at ansøgningen er modtaget.

Behandling af ansøgning

Miljøstyrelsen kontrollerer, om alle nødvendige oplysninger indgår i ansøgningen, og om den overholder betingelserne for at få tilskud.

Hvis der er behov for supplerende oplysninger, vil Miljøstyrelsen kontakte ansøger eller dennes tilknyttede kontaktperson. Hvis en ansøgning er særlig mangelfuld, kan den ikke behandles, og du vil modtage et afslag uden videre behandling.

---

⁵ Kommissionens forordning (EU) nr. 651/2014 af 17. juni 2014 om visse kategorier af støttes forenelighed med det indre marked i henhold til traktatens 107 og 108 med senere ændringer

Efter sagsbehandling af ansøgningerne giver Miljøstyrelsen tilsagn, delvist tilsagn eller afslag. Afgørelsen sendes til ansøger via digital post.

Prioritering af ansøgninger

Miljøstyrelsen prioriterer de indkomne ansøgninger. Se kapitel 13.1.

Sagsbehandlingstid

Man vil normalt modtage svar på sin ansøgning inden årets udgang.

Tilsagn

Får ansøgningen tilsagn, sender Miljøstyrelsen et tilsagnsbrev til ansøger via digital post, hvor det fremgår hvad der gælder for tilsagnet herunder tilsagnsperioden, fristen for færdiggørelse af projektet og anmodning om udbetaling. Hvordan der anmodes om udbetaling, og hvilken dokumentation Miljøstyrelsen kræver for at vurdere anmodningen, fremgår også. Se kapitel 15.

Afslag

Ansøgningen kan få afslag, hvis Miljøstyrelsen vurderer, at:

- ansøgningen ikke er tilstrækkeligt oplyst
- ansøgningen ikke lever op til kriterierne for at få tilskud
- ansøgningen ikke opnår prioritering i henhold til den økonomiske ramme
- ansøgningen ikke er indsendt rettidigt ift. fristen.

Får ansøgningen afslag, sender Miljøstyrelsen et afslagsbrev til ansøger via digital post med en begrundelse og en henvisning til lovgrundlaget for afgørelsen.

13.1 Prioritering af ansøgninger

Hvis der i en ansøgningsrunde er flere ansøgninger end der er tilgængelige midler, vil ansøgningerne blive prioriteret. Ansøgninger, der opfylder betingelserne, bliver opdelt i to grupper efter, om:

- Projektarealet lever op til et eller flere af kravene for et strategisk vigtigt drikkevandsområde. Se kapitel 10 for definitionerne.
- Projektarealet ligger inden for et indvindingsopland til en almen vandforsyning.

Ansøgninger med arealer, der ligger i strategisk vigtige drikkevandsområder, har højere prioritet end de ansøgninger, hvor arealet alene ligger i et indvindingsopland til en almen vandforsyning.

Ansøgningerne prioriteres inden for hver af de to grupper efter prioriteringskriterierne, som fremgår af tabel 2. Prioriteringskriterierne og deres formål forklares nærmere i afsnit 13.1.1-5.

Prioriteringskriterie /point	4 point	6 point	8 point
1. Sårbart grundvandsdannelsesområde			Hvis projektareal er beliggende indenfor et sårbart grundvandsdannende område, som registreret i Danmarks Areal Information
2. Placering på ø			Hvis det ansøgte areal er beliggende på en ø, som er angivet på bilag 1 til tilskudsbekendtgørelsen
3. Afstand til alternativ forsyning	Hvis det ansøgte areal vedrører en almen vandforsyning med en samlet indvindingsmængde på under 200.000 m ³ /år og længden af en forbindelsesledning til nærmeste alternative	Hvis det ansøgte areal vedrører en almen vandforsyning med en samlet indvindingsmængde på under 200.000 m ³ /år og længden af en forbindelsesledning til nærmeste alternative	

	forsyningsmulighed vil være mellem 5-10 km	forsyningsmulighed vil være over 10 km	
4. indhold af nitrat i grundvandet over 6 mg/l			Hvis koncentration af nitrat overstiger grænseværdien på 6 mg/l
5. Volumen	Forventet indvindingsmængde fra kildepladsen som projektarealet omfatter er eller vil være under 800.000 m ³ /år		Forventet indvindingsmængde fra kildepladsen som projektarealet omfatter er eller vil være over 800.000 m ³ /år.
6. Projektudgift	Ansøgt projektudgift/årlig tilladt indvindingsmængde mellem 10-40 kr./m ³	Ansøgt projektudgift/årlig tilladt indvindingsmængde over 40 kr./m ³	
Prioriteringskriterie /point	0 point	2 point	4 point
7. Synergi		Synergi til et projekt som vedr. klima, natur eller friluftsliv, der ligger i forbindelse med projektarealet.	Synergi til to eller flere andre projekter som vedr. klima, natur eller friluftsliv, der ligger i forbindelse med projektarealet.

Tabel 2: Ansøgninger bliver prioriteret efter kriterierne beskrevet i tabellen.

En ansøgning kan højst få 36 point.

Hvis der er flere ansøgninger med samme antal point, bliver projekter med størst økonomisk belastning for vandforbrugerne jf. prioriteringskriterie nr. 4 prioriteret højest.

Hvis der er resterende midler i puljen, og den næst-prioriterede ansøgning ikke kan få hele det ansøgte beløb dækket, får ansøgeren tilbud om at tilpasse ansøgningen til de resterende midler.

13.1.1 Prioriteringskriterie ved placering inden for sårbart grundvandsdannende område (SGO)

Regeringen igangsatte i 2023 en kortlægning af sårbare grundvandsdannende områder. Kortlægningen blev indledt med et pilotprojekt på Fyn.

Formålet var at udvikle en metode, der kunne danne et ensartet og fagligt funderet grundlag for afgrænsning af disse områder inden for indvindingsoplande til almene vandforsyninger.

Kortlægningen har også til formål at identificere områder, der er følsomme overfor en bred vifte af forureningskilder, herunder pesticider, biocider og and miljøfarlige stoffer.

Derfor vil en projektplacering inden for et SGO udløse 8 prioriteringspoint. En sådan placering kan tjekkes i MiljøGIS.

13.1.2 Prioriteringskriterie vedr. placering på ø

Prioriteringskriteriet omhandler placering af det ansøgte areal på en ø, der er omfattet af bilag 1 til tilskudsbekendtgørelsen.

Det er et politisk ønske at prioritere arealer af strategisk vigtighed på øer, hvor der f.eks. er få eller ingen alternative muligheder for vandindvinding på øen.

På bilag 1 til bekendtgørelsen fremgår følgende øer:

Aarø	Avernakø	Fejø	Lyø	Sejerø
Agersø	Barsø	Femø	Omø	Tunø
Anholt	Endelave	Fur	Orø	Ærø
Askø	Fanø	Læsø	Samsø	

Fælles for øerne er at deres areal er under 250 km², at der er mindst én almen vandforsyning beliggende på øerne samt at de ikke er brofaste med fastlandet eller en større ø.

Prioriteringskriterie ved placering inden for sårbart grundvandsdannende område

13.1.3 Prioriteringskriterie vedr. fjerntliggende forsyninger

Prioriteringskriteriet skal, for at imødegå de politiske ønsker til ordningen, sikre at mindre vandforsyninger, der har langt til alternativ forsyningsmulighed opnår en høj prioritet.

Hvis det ansøgte areal vedrører en almen vandforsyning med en samlet årlig indvindingsmængde under 200.000 m³ skal der angives hvorvidt afstanden til nærmeste alternative forsyningsmulighed er under 5 km, mellem 5-10 km eller over 10 km.

Der skal ikke anvises en afstand til en alternativ forsyning, som kan overtage hele vandværkets forsyning, men en afstand der kan erstatte den/de pågældende borer/kildepladser, som beskyttes under ordningen.

Afstanden skal måles som den kortest mulige linjeføring af en ny forsyningsledning (fra hovedledning til hovedledning), hvis der skal laves en tilkobling til en alternativ forsyningsmulighed der har eller kan få kapacitet til at levere den nødvendige forsyning på bæredygtig vis. Dette kan være til nabovandværker, nye kildepladser mv. I de tilfælde hvor det er nødvendigt med flere forsyningsledninger, er det summen af afstandene for alle forsyningsledningers længde. Ledningsføringen skal afspejle den bedst mulige ledningsføring, der vil kunne agere som nødforsyning for vandforsyningen.

Hvis ikke kommunen har udfyldt erklæring om længde til alternativ forsyning ifm. erklæringsskabelonen til brug for vurdering af strategisk vigtige drikkevandsområder skal angivelse af omtrentlig placering og længde på linjeføringen indtegnes i Miljøstyrelsens [MiljøGIS](#) og vedlægges ansøgningen.

Vejledning i brug af MiljøGIS ligger på [tilskudspuljens hjemmeside](#).

13.1.4 Prioriteringskriterie vedr. koncentration af nitrat i grundvand, der overstiger 6 mg/L

For at opfylde prioritering efter dette kriterie skal det dokumenteres at en koncentration af nitrat på 6 mg/L overstiges i en vandboring, der er relateret til det afgrænsede projektareal. Derfor skal vandprøven være taget i en boring i forbindelse med den kildeplads, der beskyttes ved etablering af projektet.

13.1.5 Prioriteringskriterie vedr. volumen

Det er også et politisk ønske at prioritere indsatser omkring større byer for at sikre forsyningssikkerhed. Prioriteringskriteriet tilgodeser de projekter, der beskytter store indvindingsmængder, hvilket er særlig relevant i nærheden af de større byer.

Indvindingsmængden fra den kildeplads som projektarealet omfatter er som regel den indvindingsmængde, der kan søges om tilladelse til. I de tilfælde, hvor kun en delmængde af det nødvendige beskyttelsesareal er omfattet af projektet, skal der alene medregnes den tilsvarende delmængde af vandindvindingen. Vær opmærksom på, at der i vandsamarbejder, hvor der søges om tilskud til flere separate projektområder, skal indsendes en ansøgning pr. projektområde, og indvindingsmængden fra den kildeplads den specifikke ansøgning vedrører, skal angives for hver ansøgning.

Vurderingen af den forventede indvindingsmængde skal fremgå af ansøgningen.

13.1.6 Prioriteringskriterie vedr. projektudgift

Det er et politisk ønske at tilskudspuljen skal kunne afhjælpe takststigninger, som vandselskabernes forbrugere møder, når vandselskaberne gennemfører beskyttelsesindsatser for egen regning. Udgift for vandforbrugere i kr. pr m³ som følge af en beskyttelsesindsats indgår derfor som prioriteringskriterie.

Beregningen foretages ved at dividere den samlede udgift for det ansøgte projekt i kroner med vandforsyningsens årlige tilladte indvindingsmængde i m³. Den årlige tilladte indvindingsmængde skal i denne sammenhæng forstås som den ansøgende vandforsynings samlede tilladte årlige indvindingsmængde for alle kildepladser, i det omfang at de deler takstblad med den kildeplads, som projektarealet vedrører. Hvis der er tale om ansøgning på arealer til en fremtidig kildeplads, er det den årlige forventede tilladte indvindingsmængde for hele vandforsyningen, der skal divideres med.

13.1.7 Prioriteringskriterie vedr. planlægning

Et projekt får point, når det indgår i en vedtaget indsatsplan for grundvandsbeskyttelse, eller er en del af anden kommunal planlægning for drikkevandsbeskyttelse.

For at få point under dette kriterie, skal en indsatsplan eller relevante kommuneplan-bestemmelser indsendes sammen med ansøgningen. Det skal fremgå af ansøgningen på hvilken måde projektet understøtter den kommunale planlægning. Det er tilstrækkeligt at linke til, eller at vedhæfte den pågældende plan med præcis sideangivelse.

13.1.8 Prioriteringskriterie vedr. synergier

Et projekt får point hvis det har potentielle synergier til andre projekter, der vedrører klima, natur eller friluftsliv. Der kan kun opnås én potentiel synergi pr. kategori for hhv. klima, natur og friluftsliv. Man skal derfor have potentielle synergier i to kategorier for at få 4 point.

For at der kan opnås point for potentielle synergier, skal det ifm. ansøgningen sandsynliggøres, at synergien vil blive gennemført eller være til stede i forbindelse med eller forlængelse af tinglysning af beskyttelsesforanstaltningen. De specifikke dokumentationskrav fremgår af de enkelte afsnit herunder. Ansøgningen skal altid være vedlagt et kort, der tydeligt markerer placeringen af synergier i relation til det ansøgte areal.

Omkostninger til potentielle synergiprojekter bliver ikke dækket af denne tilskudsordning.

Klima

Et projekt understøtter klimaet, når der inden for en afstand på 50 meter til projektområdet iværksættes en indsats, der målbart gavner klimaet i form af kulstoflagring eller reduktion af klimagasser. Det kan f.eks. være et skovrejsningsprojekt, et klima-lavbundsprojekt, udtagning af lavbundsjorder eller lign.

Det skal sandsynliggøres, hvordan klimaprojektet er etableret eller vil være gennemført i forbindelse med eller forlængelse af tinglysningen af beskyttelsesforanstaltningen. Dokumentation kan f.eks. være en konkret plan for skovrejsning eller en myndighedsafgørelse vedr. et klimaprojekt. I forbindelse med dokumentationen skal der også indsendes et kort, med tydelig markering af arealet med klimaprojektet i relation til projektområdet.

Det giver ikke point, hvis et areal er planlagt/udpeget i kommuneplanen til 'skovrejsning ønsket', med mindre der er konkrete igangværende skovrejsningsprojekter inden for det pågældende område.

Tekniske anlæg som solcelleparker, vindmøller o.lign. opnår ikke point.

Natur

Et projekt understøtter natur og biodiversitet, når det sammenbinder eller skaber en buffer omkring § 3-natur efter Naturbeskyttelsesloven⁶.

---

⁶ Lbk. nr. 1986 af 27/10/2021 om naturbeskyttelse.

For at opfylde kriteriet om at sammenbinde eller skabe buffer omkring § 3 natur, skal afstanden mellem det ansøgte areal og § 3-beskyttet natur være under 50 m.

Det skal fremgå af ansøgningen, f.eks. ved hjælp af kort, hvor § 3-arealer og projektområdet ligger.

Friluftsliv

Et projekt understøtter friluftsliv, når projektet sikrer offentlig adgang til projektområdet, f.eks. ved anlæg af stier, shelters, fugletårne mv.

For at opnå point for en potentiel synergi til friluftsliv skal det fremgå af ansøgningen, hvordan der på det areal der beskyttes, konkret er planlagt eller udført friluftstiltag, der forbedrer offentlig adgang eller skaber ny offentlig adgang til naturen.

Dokumentation for synergien til friluftsliv kan f.eks. være beskrivelse af udførte friluftstiltag inden for projektområdet eller dokumentation for at planlagte friluftstiltag vil være etableret i forbindelse med eller forlængelse af tinglysning af beskyttelsesforanstaltningen. Dokumentation herfor kan f.eks. være en projektsøgning eller myndighedsgodkendelse af et kommende friluftprojekt.

Der skal som en del af ansøgningen indsendes kort med tydelig markering af det eksisterende eller planlagte friluftstiltag, understøttet af en kort beskrivelse og fotodokumentation.

14. Hvis tilsagnet ønskes ændret eller opgivet

Miljøstyrelsen kan i særlige tilfælde dispensere for fristerne for, hvornår projektet skal være gennemført og for anmodning om udbetaling.

En ansøgning om forlængelse af fristen eller om projektændringer skal indsendes skriftligt til Miljøstyrelsen senest 3 måneder inden fristens udløb. Miljøstyrelsen vil på den baggrund vurdere, om der er grundlag for at give dispensation.

Det er ikke muligt at forlænge fristen, hvis formålet er at vente på udløb af en aftale eller et tilsagn fra en anden tilskudspulje.

Ønsker man at opgive tilsagnet, skal man give besked til Miljøstyrelsen via en selvbetjeningsløsning, som man kan tilgå gennem et link fra brev om udbetaling. Vi beder her om en begrundelse.

14.1 Budgetmæssige ændringer

Tilsagnshaver kan inden for det samlede projektbudget og uden tilskudsmyndighedens forudgående godkendelse ændre fordelingen mellem budgetposter op til 10 pct. af det samlede bevilgede tilskud eller op til 25.000 kr., dog maksimalt for i alt 200.000 kr. For budgetændringer, der ligger herudover, skal tilsagnshaver indhente godkendelse hos Miljøstyrelsen.

Samlet tilskudsbevilling for projekt	Grænse for budgetændring uden godkendelse
≤ 25.000 kr.	Ingen (100% af tilskudsbevilling)
25.000 – 250.000 kr.	25.000 kr.
250.000 – 2.000.000 kr.	10% af tilskudsbevilling
≥ 2.000.000 kr.	200.000 kr.

Tabel 3: Grænser ved budgetændringer som ikke kræver godkendelser fra Miljøstyrelsen. Udarbejdet fra vejledning om effektiv tilskudsadministration.

14.2 Arealmæssige ændringer

Der skal indsendes ændringsanmodning til Miljøstyrelsen, hvis der i forbindelse med gennemførelsen af projektet opstår arealmæssige ændringer, som medfører, at det projektareal, der er opnået tilsagn til, ikke stemmer overens med det faktiske areal, som beskyttelsesforanstaltningen tinglyses og gennemføres på

15. Anmodning om udbetaling af tilskud og frister for projektafslutning

Når projektet er gennemført kan du anmode om udbetaling af tilskud. Fristen for at gennemføre er 5 år efter at tilsagnet er givet. Et projekt er gennemført, når der er sket tinglysning af beskyttelsesforanstaltningen på arealet, og de udgifter, der søges tilskud til, er afholdt. Frist for projektgennemførelse fremgår af tilsagnet.

Fristen for anmodning om udbetaling er 3 måneder efter fristen for gennemførelse af projektet.

Anmodning om udbetaling kan ske via link i brevet 'Sådan anmodes om udbetaling', som bliver sendt kort efter modtaget tilsagn.

For alle tilsagn gælder, at der ved anmodning om udbetaling skal indsendes følgende:

- Kort beskrivelse af den udførte beskyttelsesindsats.
- Hvis projektet indeholder lodsejerkompensation, skal der fremsendes aftaledokumenter, som indeholder kompensationspris og de specifikke matrikler.
- Tinglysningsservitut med restriktioner på projektarealet.
- Tinglysningsrids fra Tingbogen med de tinglyste arealer.
- Hvis projektet indeholder jordkøb, skal der vedlægges en vurdering af den forventede salgspris på markedsværdi fra en uvildig part.
- Fornøden regnskabsmæssig dokumentation (se nedenfor)

Bemærk desuden at Miljøstyrelsen kan kræve en uvildig vurdering af kompensationsprisen, hvis projektet indeholder lodsejerkompensation.

Den nødvendige regnskabsmæssige dokumentation afhænger af tilsagnets størrelse

Foruden ovenstående, skal der i forbindelse med anmodning om udbetaling indsendes regnskabsmæssig dokumentation. Dokumentationen afhænger af tilsagnets størrelse.

Tilsagnsbeløbets størrelse	Regnskabsmæssigt dokumentationskrav
≤ 1.000.000 kr.	Der skal indsendes slutregnskab samt dokumentation for afholdte udgifter, med henblik på kontrol i MST
> 1.000.000 kr.	Slutregnskabet skal revideres og påtegnes af en godkendt revisor

Hvis tilsagnsbeløbet er på eller under én million kr. skal der indsendes et slutregnskab for de afholdte udgifter, samt dokumentation herfor, således at slutregnskabet kan blive kontrolleret i forbindelse med Miljøstyrelsens behandlingen af anmodningen. Se afsnittet '**Tilsagn ≤ 1.000.000 kr.**' herunder. Hvis tilsagnsbeløbet er over én million kr. skal der indsendes et revideret og revisorpåtegnet slutregnskab. Se afsnittet '**Tilsagn > 1.000.000 kr.**' herunder.

Der vil i anledning af tilsagn blive fastsat vilkår om hvilken regnskabsmæssig dokumentation, der kræves i forbindelse med anmodning om udbetaling.

Tilsagn ≤ 1.000.000 kr.

Der skal som regnskabsmæssig dokumentation for tilsagn på eller under en million kroner indsendes et slutregnskab indeholdende alle udgifter der anmodes om udbetaling af tilskud til. Foruden slutregnskabet skal der indsendes dokumentation for at de pågældende udgifter er afholdt.

Dokumentation for afholdelse af udgifter kan f.eks. være faktura for udgifter til tinglysning af beskyttelsesforanstaltningen, faktura for udgifter til konsulenter anvendt i forbindelse med de

ejendomsmæssige forundersøgelser eller kopi af bankoverførsler for overførsel af kompensation i anledning af beskyttelsesforanstaltningen til lodsejer.

Hvis der søges om tilskud til løn til eget personale i forbindelse med beskyttelsesforanstaltningen, skal der indsendes dokumentation for disses årsløn samt timeregistrering af tid brugt ifm. beskyttelsesforanstaltningen.

Slutregnskabet skal afspejle tilsagnet ift. delbudgetposter, så evt. differencer mellem regnskab og budget fra meddelt tilsagn fremgår tydeligt. Regnskabsbilaget som findes på [tilskudspuljens hjemmeside](#) skal anvendes.

Det indsendte slutregnskab kontrolleres i forbindelse med behandlingen af anmodningen.

Tilsagn > 1.000.000 kr.

Et revisorpåtegnet regnskab skal være revideret og påtegnet af en godkendt revisor. Revisorpåtegningen attesterer at slutregnskabet er korrekt og at de afholdte udgifter lever op til betingelserne i tilsagnet. Tilsagnshaver skal ved anmodning om udbetaling af tilskud indsende slutregnskab og revisorerklæring til Miljøstyrelsen.

Revisionen skal udføres i overensstemmelse med standarderne for offentlig revision. Du finder revisionsinstruksen på [Tilskudsordninger - Miljøstyrelsen](#).

16. Udbetaling af tilskud

Tilskud bliver udbetalt i én rate efter at projektet er gennemført, og Miljøstyrelsen har vurderet og godkendt dokumentationen indsendt sammen med udbetalingsanmodningen.

Der kan ikke udbetales tilskud til udgifter, der er afholdt før d. 1. juli 2026.

Anmodning om udbetaling gennemføres ved at benytte linket til udbetalingsanmodningen, der er i brevet 'Sådan anmoder du om udbetaling'. Anmodningen skal være modtaget hos Miljøstyrelsens senest 3 måneder efter den dato, hvor projektet senest skal være afsluttet.

NemKonto

Miljøstyrelsen overfører tilskuddet til tilsagnshavers NemKonto.

Indberetning af tilskud til Skattestyrelsen

Miljøstyrelsen indberetter det udbetalte tilskud til Skattemyndighederne. Med hensyn til afklaring af skattemæssige konsekvenser anbefales det, at tilsagnshaver tager kontakt til Skattestyrelsen.

17. Tilbagebetaling af tilskud

Miljøstyrelsen kan træffe afgørelse om bortfald af tilsagn eller tilbagebetaling af tilskud, hvis:

- Tilsagnshaver har givet urigtige eller vildledende oplysninger eller fortiet oplysninger af betydning for sagens afgørelse.
- Forudsætningerne for tilskud i øvrigt efter Miljøstyrelsens skøn er væsentligt ændrede, eksempelvis hvis en tinglyst servitut aflyses.

Derudover kan Miljøstyrelsen nedsætte tilskuddet, hvis forpligtelserne forbundet med at få tilskud ikke overholdes. Tilskuddet bliver nedsat ud fra en vurdering af alvor, omfang, varighed og gentagelse af overtrædelsen.

18. Klageadgang

En afgørelse truffet efter bekendtgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

19. Kontrol

Miljøstyrelsen foretager kontrol i forbindelse med administration af tilskudsordningen. Inden for en periode på 5 år fra datoen for udbetaling af tilskuddet, kan man blive udtrukket til kontrol.

Miljøstyrelsen indhenter oplysninger fra andre offentlige myndigheder i det omfang det er nødvendigt for kontrollen.

For at kunne gennemføre kontrollen har Miljøstyrelsen, eller andre personer med bemyndigelse dertil, mod behørig legitimation og uden retskendelse adgang til projektarealerne.

Ejer af arealet skal yde den nødvendige vejledning og hjælp ved kontrollens gennemførelse. Herunder skal vedkommende sikre, at kontrolmyndigheden har adgang til tilsagnsarealet i forbindelse med kontrol.

Ejer af arealet vil som udgangspunkt altid blive kontaktet forud for et eventuelt kontrolbesøg.

Efter kontrolperiodens udløb kan miljømyndigheden føre almindeligt tilsyn med forpligtigelserne efter vandforsyningslovens § 65.

20. Straffebestemmelser og svig

Miljøstyrelsen kontrollerer ansøgninger for svig.

Svig defineres som en forsætlig handling, der påvirker retten til tilskud eller omfanget af tilskud. Det kan være ukorrekte erklæringer eller dokumenter, tilsidesættelse af oplysningspligt eller anvendelse af midler eller investeringer til andet formål, end de var bevilget til.

Omgåelse af betingelserne for tilskud, herunder når ansøgeren kunstigt opdeler sin virksomhed eller bedrift for at få adgang til tilskud, betragtes også som svig.

Svig medfører, at tilsagnet om tilskud helt eller delvist bortfalder og kan desuden medføre:

- udelukkelse fra mulighed for tilskud
- bøde
- i alvorlige tilfælde fængselsstraf⁷.

21. Force majeure

Miljøstyrelsen kan anerkende tilfælde af force majeure og andre ekstraordinære omstændigheder, der forhindrer dig i at gennemføre tilsagnet. I sådanne tilfælde medfører det ikke bortfald af tilsagn og tilbagebetaling af tilskud.

Force majeure og andre ekstraordinære omstændigheder kan navnlig anerkendes i følgende tilfælde:

- En alvorlig naturkatastrofe, der i væsentlig grad berører tilsagnet.
- Ekspropriation af hele eller en væsentlig del af tilsagnet, hvis ekspropriationen ikke kunne forudses på dagen for indsendelse af udbetalingsanmodning.

Miljøstyrelsen kan i ganske særlige tilfælde godkende andre omstændigheder end de ovennævnte som force majeure eller andre ekstraordinære omstændigheder.

Miljøstyrelsen kan i forbindelse med behandlingen af spørgsmålet bede om yderligere information.

Hvis Miljøstyrelsen ikke modtager det materiale, der bliver bedt om, vil der blive truffet afgørelse om anerkendelse af force majeure eller andre ekstraordinære omstændigheder på det foreliggende grundlag.

---

⁷ Straffelovens § 289a.

Det er en betingelse for anerkendelse af force majeure eller andre ekstraordinære omstændigheder i konkrete tilfælde, at de indtrufne begivenheder forhindrer dig i at opfylde dine forpligtigelser, og at du ikke, ved en forholdsmæssig indsats, kunne have sikret dig herimod.

22. Miljøstyrelsens brug af data

Oplysninger givet i forbindelse med ansøgningen vil blive brugt af Miljøstyrelsen til sagsbehandling og administration, herunder tilskudsudbetaling og kontrol. Yderligere information om behandling af persondata fås, når man søger puljen.

I forbindelse med kontrol kan der blive indhentet yderligere oplysninger hos andre offentlige myndigheder. Behandlingen af oplysninger vil altid ske i overensstemmelse med gældende lovgivning. Miljøstyrelsen gør opmærksom på følgende:

- Ved tilsagn vil geografiske data blive offentligt udstillet på MiljøGIS.
- Ved anmodning om aktindsigt vil de afgivne oplysninger som udgangspunkt være tilgængelige.
- Ved sagsbehandling og tilsagn kan data blive delt med Landbrugsstyrelsen, samt andre offentlige instanser.
- Ved sagsbehandling vil ansøger blive tjekket for konkurs.

23. Lovgrundlag

De gældende regler for tilskud til medfinansiering af drikkevandsbeskyttelse samt sløjfning af ubenyttede borer og brønde:

- Bekendtgørelse om beskyttelsesforanstaltninger til sikring af drikkevand, Bek. nr. 687 af 10/08/2026.

Andre generelle danske regler:

- Lov om supplerende bestemmelser til forordningen om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven), lov nr. 289 af 08. marts 2024.
- Lov om offentlighed i forvaltningen (Offentlighedsloven), lov nr. 145 af 24. februar 2020.
- Straffeloven, lbk nr. 434 af 25. april 2024.
- Vandforsyningsloven, lbk nr. 602 af 10. maj 2022.
- Miljøbeskyttelsesloven, lbk. nr. 48 af 12. januar 2024.

24. Yderligere oplysninger

Denne vejledning og andre oplysninger om tilskudspuljen findes på Miljøstyrelsens hjemmeside [tilskudspuljens hjemmeside](#).

Du er velkommen til at kontakte Miljøstyrelsen, hvis du har spørgsmål på tlf. 72 54 40 00 eller mst@mst.dk.

Resumé

Vejledning om tilskud til beskyttelsesforanstaltninger til sikring af drikkevand (efterår 2026 version)

Miljøstyrelsen
Lerchesgade 35
5000 Odense C

www.mst.dk